

Sosyal Demokrasinin Gündemi Değişiklik mi, Değişim mi?, *YENİYÜZYIL Gazetesi*, 13.01.1995, s: 16.

SOSYAL DEMOKRASİNİN GÜNDEMİ DEĞİŞİKLİK Mİ, DEĞİŞİM Mİ?

Doç. Dr. Erol KÖKTÜRK
SHP Beşiktaş Eski İlçe Başkanı

28 Ocak, ülkemizde sosyal demokratlar için önemli bir gün. Ya da en azından birleşecek olan iki partinin, SHP ve CHP'nin genel merkezleri tarafından böyle görülüyor. Siyaseti adına yaptıkları yığınlar açısından böyle görülüp görülmediği ilk seçimde anlaşılabilir ancak, iki parti bu tarihte birleşmenin adresini belirleyecekler, yeni genel başkanı seçecekler, belki yeni partinin Parti Meclisi de seçilecek. Partilerin Birleşme Protokolünde olay, "kurumsal birleşme" olarak niteleniyor...

Bütün sorun da buradan çıkmaktadır. Neden buradan çıkmaktadır? Birleşme için kabul edilen modelin doğal sonucu olarak, 28 Ocak tarihi, bir genel başkanlık yarışma indirgenmektedir. Son günlerdeki tartışmalar, bu noktada yoğunlaşıyor. Adı geçen genel başkan adayları, kamuoyunun bildiği, yakından tanıdığı kişiler. Bunların genel başkanlıkları ve Ankara yönetimleri döneminde partilerin düştükleri durum bu birleşme sürecini getirdiğine göre, yine bu bilinen isimler Ankara patronluklarına geldiklerinde, nasıl olup da bir şeylerin değişeceğine kamuoyu yanıt bulamıyor...

Dolayısıyla bu birleşme, kamuoyunu bırakın, partilerin inançlı kadrolarında bile bir coşku, heyecan, güven ve moral yaratmıyor. Çünkü birleşme tabandan başlayan bir süreç değil, doğrudan Ankara merkezli bir süreç. Bu nedenle de Ankara'daki kadroları daha çok ilgilendirdi ve ilgilendiriyor. Zaten sürecin başından beri Ankara'daki hesaplar gelişmelere yön verdi. Bunun sonucu olarak, son anda bir değişiklik olmazsa, 120 kişilik bir Parti Meclisi oluşacak... Bu bile o kadar çok şey anlatıyor ki...

Eskiden sol kesimde daha sıkça kullanılırdı: "Özeleştirini ver," denirdi. Birçok olumsuzluğun nedeni olan yetkililerin bir özeleştirisi sürecini yaşamadan yine Ankara'da kalabilmeleri, birçok kadroya güven vermemektedir. Böylesi güvensiz bir birleşme, olsa olsa bir "değişiklik" olarak nitelenebilir. Ama bir "değişim süreci" olarak asla...

Değişikle-değişim arasında ise o kadar büyük bir fark var ki... Ve bugün, ülkemizin aydınlık geleceği için, değişiklikleri değil, ama değişimi hedefleyen, bu konuda inandırıcı olan ve güven veren bir sol ve sosyal demokrat harekete dünden daha çok gereksinme var... Bu, bir şeyleri yazmanın-çizmenin ve güzel söylemenin ötesinde bir şeyler yapmayı gerektiriyor. Sağ partilerde siyasetin temel hedefi "seçilmek" ve "olmak" olabilir. Bu, kimsenin gözüne de batmaz. Ama yalnızca "seçilmek" ve "olmak" orijinli bir siyasetin sosyal demokrasiyle bir ilintisi olmaması gerekir. Ama oluyor. Oldu. Ve sonuçta da olan oldu zaten...

Değişiklik, en basit anlamıyla onun gidip, bunun gelmesi; onun yerine bunun olması; onun değil, bunun yapılması olayıdır. Değişim ise, önce durup, nerede olduğunun, neden burada olduğunun analizi; geçen süreçteki çelişkilerin doğru tanılanması; bunların çözümünün ve alternatiflerinin ortaya konmasıdır. Bu da yetmez, bu çözümlerin yaşama geçirilmesi konusunda bir kararlılık güvencesi yaratılmasıdır. Kuşkusuz bazı ve iyi modellenmiş değişiklikler değişim sürecini başlatabilir.

Şimdiki birleşme süreci bu güveni veriyor mu? Daha doğrusu bir değişim hedefi var mı? Bu değişim modeli ortaya konmadan Ankara'ya oluşturmak ne derece doğru? Sosyal demokratların aslında önce bu çelişkiyi aşmalara gerekir. Bu çelişkiyi aşmadan, birkaç kişinin, başka sözcüklerle ortaya koyacağı yeni ve farklı gibi görünen bir programın eskilerle yaşama geçirileceğini yığınlara inandırmak öyle

pek kolay değildir.

Koltuğunun altında projeleri olanların, onlara anlatma olanağı bulsa da, uygulatma olanağı bulamadığı; parti içi demokrasiden üye ve delege aritmetiğinin anlaşıldığı; örgüt fetişizminin her şeyi belirlediği; niteliğin ön plana geçme olanağının çok zayıf olduğu; sosyolojik gerçeğin ideolojik gerçeğin önüne geçtiği; kimlik erozyonunun dayanılmaz boyutlara ulaştığı; yenileşmenin ve değişimin sözde kaldığı; farklılaşamamanın aşılamayan bir çizgiye dönüştüğü; yığınlarla barışmanın başlangıcı olabilecek “sorgulama”, “özeleştiri” ve “özür dileme” sürecinin başlatılması cesaretinin gösterilemediği; katılımcılığın sözde kaldığı; eğitimin önce parti meclisi üyelerinden başlaması gerekirken ısrarla hedefin yalnızca taban olarak seçildiği; yeni ve çağdaş bir yönetim ve yerel yönetim modelinin ortaya konulmadığı; neden 2 yıl önce ayrılmaya karar veren aynı kadroların şimdi çok az fire vermiş biçimde yeniden birleşmeye karar verdiklerinin inandırıcı biçimde anlatılmadığı bir birleşme süreci, işte bu nedenlerle, olsa olsa değişiklikle sonuçlanabilir. Ama değişimi getirmez.

Getirmezse ne olur? Ülke zaman yitirir, öncelikle bu sonuç önemli. Sağda liberal olamama handikapları sürdürdüğü sürece, ülkede demokrasi adına yapılması gerekenlerin çoğu sosyal demokratların omuzlarında kalmaktadır. Sonra sola ve sosyal demokrasiye inanan, bu hareketin içinde bilinçle yer alanlar katında kadro kayıpları başlar. Sol örgütlülük ve sivil toplumculuk etkili olma olanaklarını zayıflatır.

Yalnızca genel başkanlık ve parti meclisi nokta-i nazarından bakarsak şunların söylenmesi gerekir: Sosyal demokrat harekette bir şeyler olmak, hak edilmelidir. Hak edenin, yeni dönemlerde haklılığını sürdürüyor olması gerekir. Bu anlayışla yaklaşıldığında şu anki 2 genel başkan da içinde olmak üzere kimlerin bunu hak etmediği ortadadır. Genel başkan olup, ardından lider olması beklenirken (Tüzük anlamının ötesinde) genel başkan bile olamayanların adının yine kamuoyunda geçiyor olması, sanılmasın ki yığınları yerinden hoplatıyor, Aslında sokaktaki vatandaşı bu ortamda bu hiç de ilgilendirmiyor. Genel başkan adayları, bir vatandaş olarak ve yalnız biçimde, yani arkaları boş olarak, vatandaşların arasına katılıp gerçek aynada kendilerini görsünler, sonra karar versinler.

Yalnızca delege aritmetiğiyle genel başkan olunabilir. Ama ülkenin ve solun yalnızca genel başkanlara değil, tutarlı, kararlı, toparlayıcı, sempatik, önderlere gereksinmesi var. Şimdiki yolun başında ise, öncelikle örgütü düzelterek misyonerlere...

Sosyal demokrasinin gündemi ideolojik yenilenme, yeni bir değişim modeli ve örgütsel arınma, yeniden kadrolaşmadır... Unutulmasın!..